

Довгі очі

Про книгу

У синтетичному повітрі є небезпека захворіти думками синтетичними. А між справжнім / несправжнім - тонка межа зворотної реальності. І якщо її розгледіти добре, то можна і не вживати нічого вже. Але раз і назавжди впустивши це марево - вчитися жити у стані іншому. Ці тексти «гребуть». Особливо, якщо читати їх залпом. Тексти «гребуть». Якщо читати їх натще. Токсичні і болючі. Галюциногенні і сакральні. А часом просто немислимо (навіщо аж так?!). Такі нові вірші Христі Венгринюк.

Довгі очі

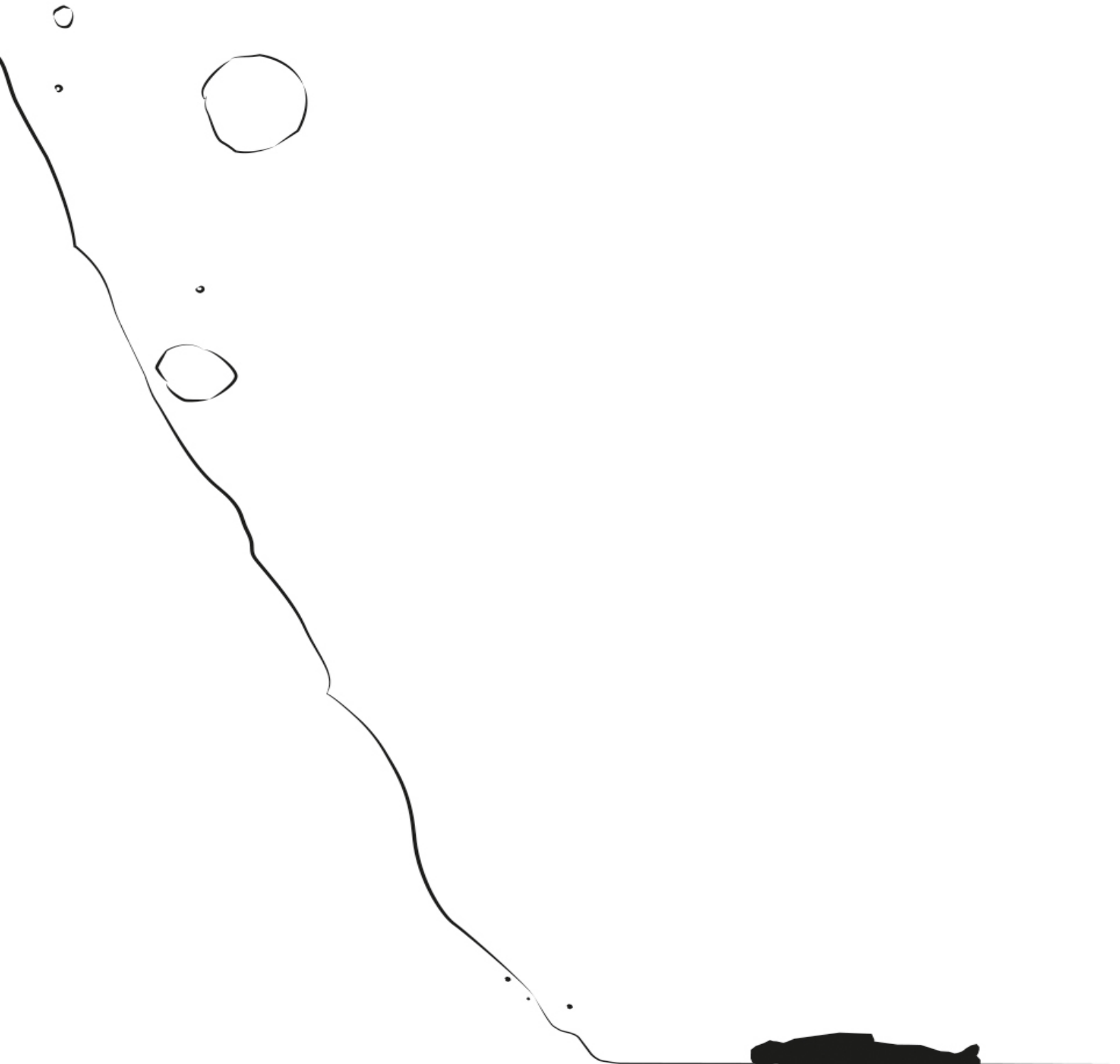
Христя Венгриянюк

Długie oczy

Chrystia Wenhryniuk

переклад Анета Камінська

przekład Aneta Kamińska

Христя Венгринюк

Довгі очі

переклад Анета Камінська

Chrystia Wenhryniuk

Długie oczy

przekład Aneta Kamińska

У синтетичному повітрі є небезпека захворіти думками синтетич — ними. А між справжнім / несправжнім — тонка межа зворотної реальності. І якщо її розгледіти добре, то можна і не вживати нічого вже. Але раз і назавжди впустивши це марево — вчитися жити у стані іншому. Ці тексти «гребуть». Особливо, якщо читати їх залпом. Тексти «гребуть». Якщо читати їх натще. Токсичні і болючі. Галюциногенні і сакральні. А часом просто немислимо (навіщо аж так?!). Такі! нові вірші Христі Венгриянюк.

W syntetycznym powietrzu istnieje niebezpieczeństwo zachorowania na myśli syntetyczne. A między prawdziwym/nieprawdziwym jest płynna granica odwrotnej rzeczywistości. I jeśli przyjrzeć jej się dobrze, można nawet już niczego nie używać. Ale raz na zawsze wpuściwszy zjawę — uczyci się żyć w innym stanie. Te teksty odurzają. Zwłaszcza, jeśli czyta się je jednym haustem. Teksty odurzają. Jeśli czyta się je na czczo. Toksyczne i bolesne. Halucynogenne i sakralne. A czasem po prostu jest niesamowicie (dlaczego aż tak?!). Takie! nowe wiersze Chrystii Wenhryniuk.

ББК 84(4УКР)7-8Венгринюк-5 В 29

Христя Венгринюк / Chrystia Wenhryniuk Довгі очі / Długie oczy

Переклад Анета Камінська / Przekład Aneta Kamińska Передмова Іздрик / Przedmowa Izdryk

Чернівці / Czerniowce

Книги — XXI, 2013 / Книгу XXI, 2013

ISBN 978-617-614-457-1

© Христя Венгринюк, 2013

© Aneta Kamińska, переклад, 2013

© Жан Побе, дизайн, обкладинка, 2013

© Юрій Іздрик, передмова, 2013

ЗАМІСТЬ [...]

Один янгол — все бачить.

Другий янгол — все чує.

Третій янгол — все знає.

Павло Тичина «Війна»

Якби ми жили вперше, дерева були б великими, світ — молодим, назви речей відображали б їхню сутність, а мова слугувала би називанню, а не маскуванню, можливо, я наважився б на коротку дефініцію, окресливши вірші цієї збірки як «поезія [...]». Тоді й конкретне слово на місці трьох крапок було б на своєму місці, і визначення мало б сенс, а ця передмова сенсу не мала би, бо [...] не потребує передмов.

Однак слова, фатально віддалившись від природи речей, давно вже стали назвами інших слів, а тому писання перетворилося на різновид «ефективного менеджменту», де ефективність передбачає не так творення нових сутностей, як достоту Оккамівське їх відсікання, обтинання, злущування аж до тієї межі, за якою в найгіршому випадку залишаються три крапки в ненадійній огорожі квадратних дужок, а в найкращому — нічого, крапка, нуль, порожнеча, кінець.

В історії (і в нашій спільній конвенційній фікції, і в кожній окремій історії кожного з нас зокрема) знайдеться достатньо зламів, що, здавалося б, унеможливають поезію як таку. «Після такого поезія неможлива!», — чуємо час від часу, а *такого* усе не меншає, а поезія і далі живе, а мовлення (озвучення, називання) й далі залишається чи не єдиним способом дати собі раду з власною і колективною пам'яттю, єдиною зброєю у боротьбі з внутрі-шніми й зовнішніми демонами (справжнє завдання екзорциста — вивідати ім'я нечистого духа), єдиним способом як не позбутися, то бодай трохи послабити [...] існування.

Поезія Христі Венгрінок це, безперечно, — поезія [...]. А тому тут не так суттєві звичні літературні матриці й критерії. Образи та їхня семантика, метафори і їх трактування, конструктивні особливості вірша, лексикон і його нейрофізіологічні топоси — відповідники — усе це може бути предметом лабораторних досліджень, та вряд чи така екзегеза допоможе нам у нелегкій, а часами запаморочливій і психотичній подорожі цією книжкою. Звичні дороговкази літературознавства зведуть нас на манівці. Значно помічнішими можуть виявитися знаки, зарубки, підказки чи просто сліди, залишені самою авторкою. Просто треба бути уважним: навряд чи це допоможе вийти з лабіринту чужих переживань, страхів, спогадів та [...], зате дозволить просуватися ним так, як рухається наше «я» територіями власного свідомого, підсвідомого й позасвідомого в пошуках витіснених, задавнених і задавлених досвідів, травм, переживань — усього того, що людська психіка так вправно ховає сама від себе, та без чого неможливий ані її поступ, ані її нормальне функціонування. Бо до яких хитрощів не вдавалася б людина, намагаючись стерти, витіснити, замістити травматичний досвід і болісні спогади, — [...] не витісняється і не зникає. Його природа надто матеріальна, фізична, і він залишається навіть тоді, коли, здавалось би, всі жорсткі диски пам'яті відформатовано і весь софт переінстальовано наново. Залишковий магнетизм [...] незнищений. Жодна *tabula rasa* не вбереже від палімпсесту. Жодна амнезія не стирає пам'ять, а лише переструктурує її.

Забуваючи, наше «я» не звільняється від непосильної ноші досвіду, що заважає рухатися далі, а підміняє себе різними нашвидкоруч створеними *identity*. Це вони від нашого імені діють, вирішують, а часом і живуть. Це вони репрезентують нас перед собою подібними. Це їм ми делегуємо свою волю і право вибору, сподіваючись, що позбавлене страху минулого *identity* виявиться успішнішим, аніж

скалічене, зболіле і беззахисне «я».

«Identity — фальшиве его, і цим усе сказано», — писав безсмертний Че Гевара, перебуваючи в одній із безлічі своїх фальшивих реінкарнацій.

«Identity — це ширма, за якою людське “я” ховається саме від себе», — додаю я устами одного з багатьох своїх identity.

«Це я — “я”!» — запевняє кожен вірш цієї збірки, а іноді й кожен рядок.

Обдираючи з себе луску фальшивих его й оббираючи слова від перетермінованих значень, авторка втрапляє в простори лише формально, інструментально пов’язані з літературою. Тут усе значно серйозніше: ніколи не знати, куди заведе наступний надріз, ніколи не вгадаєш, чию плоть крятиме Оккамове лезо наступного рядка. Це не письмо — це добровільне чистилище, а протоплазма чистилища — [...], і так замикається коло.

Однак природа питома противиться [...], і кожне живе створіння намагається уникнути страждань, — можна вбачати в цьому суто біологію, можна трактувати це як наріжний камінь Божого промислу, — проте лише людина спроможна полюбити страждання, віднаходити в них утіху й сенсовність. У цьому нема й тіні профанства, званого мазохізмом: іноді полюбити страждання чи навіть віднайти в ньому сенс свого буття — єдиний спосіб вижити, зберегти себе, єдиний спосіб протриматися й перебути час, аж поки минуле не змертвіє, не закапсулюється й не потрапить у сферу операбельного.

Інша справа, що минулим щомиті стає кожна прожита мить.

І потік надходжень до архівів пам’яті щоразу нових досвідів — і тих, набутих у щасливому симбіозі зі стражданням, — на жодну з тих митей не переривається.

Кінець безкоштовного уривку. Щоби читати далі, придбайте,
будь ласка, повну версію книги.

ridmi
ТВІЙ УЛЮБЛЕНИЙ КНИЖКОВИЙ

КУПИТИ